

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 24.

Indült Bétsből, Kedden, Mártzius' 23-dikán, 1830.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstántzinápoly Febr. 25-kén. Mehemmed Pertev a' Reis-Efendi, a' ki a' Külső Ministerséget Mart. 23-ka 1827 olta, a' legterhesebb környülállásoknak idejében viselte a' f. H. 16-kán gyengélkedő egészsége miatt megújított kérésére e' hivatalból elbocsátott. Helyébe Reis-Efendivé ugyan azon a' napon Mehemmed Hamid-Bei Efendi, a' ki e' hivatalt régebhen már kétszer (közelébb 1821-ben) viselte, ki-neveztetett. Minthogy pedig Hamad-Bei mint Kiaja-Bei a' Nagy Vezér táboránál Drinápolyban volt, az ő megérkezéséig a' tiszti foglalatosságoknak vittele Akif Efendire a' Beglidsire (a' Diván Cancellariájának Directorára) bizattatott. A' f. H. 22-kén megérkezett Hamid-Bei Drinápolyból a' Fő városba, és a' hivatalba azonnal belépett. Az ő helyébe Kiaja-Bei leve a' tábornál Hadi Efendi, ugyan az a' ki az Akkermani Conferentziákon egyik volt a' Török Meghatalmazottak között.

A' nem régiben megérkezett Orosz Követ és tellyes hatalmú Minister Ri-beaupierre Úr Febr. 22-kén privat audientzián volt a' Szultánnál a' Ramit-Siftliki Kaszárnyában, és Meghivő levelét Ő Magasságának általnyujtotta. A' Nagy Úr ezen alkalmatossággal ismét ki-nyilatkoztatta, hogy ő a' barátságának köteleit az Orosz Tsászári Udvarral szíve

szerént óhajtja megerősíteni, és a' Követ Urnak vizontlátásával megelegetését jelentette.

A' napokban a' Porta többféle új Rendeléseket adott ki. Ezekben új adók állíttatnak, mások (már meglévők) megneveltetnek, 'sa' t. Kettő közzülök különös említésre méltó. Az egyikben a' Ministereknek, és Fő Status Tiszteknek meghagyatik, hogy tselédjeiknek számát kevesítsék, nem tsak azért, hogy így a' Luxus gátoltassék, hanem azért is, hogy a' felesleg számú tselédek lehessen a' katonaságnál alkalmaztatni. A' másik nevezetes rendelés abban állott, hogy számos Individuumok, kik itt léteknek okáról és foglalatosságoknak neméről nem tudtak illendő bizonyítást adni, vagy a' katonák közzé adattattak, vagy honjokba vissza küldettek.

A' tél keménysége miatt az utak meg nehezeden és a' Vitel megterhesedvén, az élelemféléknek arra a' Fő városban igen felhágott: de azért tökéletes tsendesség uralkodik Konstántzinápolyban, és a' környékben, el annyira hogy a' Farsang alatt a' lármás Allortzások éjjel nappal szabadon jöttek mentek a' Pérai és Galatai (Keresztyén lakosú Külső Városokbeli) útszákon musika szó alatt, az eddig való szokásnak ellenére a' nélkül, hogy a' török Strásák őket legkevésbé is akadályoztatták volna.

Febr. 24-kén elkezdődött a' Ramazán Hava, vagy a' Török Böjti Hónap, mellynek kezdete ez úttal a' Keresztyén böjttel éppen öszve esik. A' Török Nagyok és Status tiszték, egy új rendelés által megszóllittattak, hogy a' Ramazán ideje alatt a' külömben szokásban lévő éjjeli vendégeskedéseket hagyják el, és a' mijek felesleg van, azt inkább a' szegényeknek és szükségben lévőknek gyámolítására fordítsák.

Alexandria Jan. 9-kén. A' Vice Királynak hajói, kik ez előtt két hónappal a' Nagy Úrnak hajós seregét kísérték, vissza jöttek és a' Kikötőbe beszállottak. Azokon a' hadi hajókon kívül, mellyek az itteni Hajó műhelyben építetnek, Livornoból is egy új 60 ágyús Fregátot minden nap várnak, mellyetott a' Vice Király költségén építettek. Kevés esztendők mulva Mehemet Ali (a' Vice Király) minden másod rangú Hatalmasságoknál erősebb lészen tengeri erejére nézve. Egy jeles talentomú Frantzia In'sinör, Cerisy Úrigen hasznos szolgálatokat téssen neki. — Kevés ez előtt az a' hírjárt, hogy Kairóban a' Pestis ki ütött, de ezen hír nem igazodott meg.

G ö r ö g O r s z á g.

A' jelenvaló pillantatban, midőn a' Febr. 4-diki és 26-diki Londoni Conferentziákon a' Szövetséges Hatalmasságoknak Képviselei által Görög Országnak jövendőbeli sorsa végképpen elvagyron határozva, méltó lészen némelly bizonyos kútfőből merített Datumokat közleni ennek az Országnak állapotjáról. — Az utóbbi két esztendők alatt a' Görög Szárazsi tábor és Hajós Sereg nagy változásokat szenvedett. A' tábor most részszerént regulázott, részszerént regulázatlan katonaságból áll. A' Fő Ve-

zér Generalis Trezel, egy Frantzia; a' General-Stabnak feje Moliere Úr, Frantzia; Fő tisztartó (Intendant) Sanquet Úr Frantzia; a' Fő Commissariatustnak feje Cottier Úr, Frantzia; Fő Fizető Mester Poulou Úr, Jóniai; Artilleria-Director Pauzier Úr, Frantzia, 'sa't. egyszóval a' Fő tiszték és az egyes Seregeknek Vezértisztjei mind idegen Nemzetbeliek, többnyire Frantziák. A' regulázott Seregeknek száma 2247 főből áll és a' Görög Országi várakban fekszik felosztva: Nápoliban 850 ember, Vezére Oberster Piza, Nápolyi; Korinthusban 250 ember, Vezértiszt Fabricius, Dániai; Patrasban 524 ember, vezértiszt Rayko, Orosz; Porosban 60 ember, vezértiszt Abbati, Korszikai; Lepantóban 258 ember, vezértiszt Oberster Pieri, Piemontból; Koronban, Messolongiban, Grabusában hasonlóan idegenek a' Vezér tiszték. Egyedül Vonitza és Malvasia az, hol a' vezérek született Görögök. Navarin és Modon végre, a' Frantziák kezében vagyon. A' Koroni Várba Villani Úr Nápolyi, most neveztetett ki Várörző Vezérré.

A' regulázatlan Seregeknek száma — a' 500 emberen kívül, kik Moreában a' rendkívülvaló Biztosoknak kísérorői — 8492 főből áll, két táborra oszolva. A' Kelet Görög Országi tábor 4530 ember, a' Nyugat-Görög Országi 8962 ember. Vezére egyiknek sints, minthogy Gener. Church és Hertzeg Ipsilanti Jan. 1 napján 1830 a' Fő vezérségről lemondottak. Ezeknek a' Seregeknek új Organizatioja két Biztosokra vagyon bízva, kik is: Gróf Capodistrias Ágoston az Elölülőnek testvérje, és Oberster Rhodius, de a' kiknek többféle nehézségekkel kell küszködni az új rendnek behozásában és felállításában. — Ezek szerént Görög

Országnak Száraz ereje öszveséggel 10,739 emberből áll, kiknek tartása esztendőnként 15 milliom Piasterbe kerül.

A' Tengeri erő igen leszállott. Ennek Fő Biztosa Gróf Capodistrias Viaro az Elölülőnek másik testvére. A' Görög Hajóssereg most tsak 1 Fregátból 1 Korvetből, 3 Gözhajóból, 9 Briggből, 5 Agyustsajkából és 28 kis (egy egy ágyus) hajótskákból áll. A' hajós sereg tartása esztendőnként kevéssel több 2 milliom Piasternél. — Igy hát a' Költség, a' Száraz- és Hajós.Seregekre, öszveséggel 17 milliomra mégyen; melly summa az Ország jövedelmét egy milliommal haladja. A' többi költségeknék idetudásával felemelkedik a' Deficit közel 15 milliomra esztendőnként, az első két Költsönnek kimaradt Interest nem is számlálván bele.

Aegina Febr. 7-kén. A' Salamis szigetében fekvő katonaság megígérte az Elölülőnek utóbbi ott létekor (Jan. 31-kétől Febr. 2 káig), hogy az új Organizatiot elfogadja. Egyedül Kapitány Grisioti és Kapit. Vasso maradtak meg ellenkezésekben, és készebbek lettek tisztség nélkül maradni, mint az új Rendszabást elfogadni. E' szerént 6 Bataillon, (mindenik 400 főből álló) formáltatott a' Salamisi Seregekből; a' feljül lévő maradék a' Szigetből eltávozik, nevezetesen a' tisztek és Al-tisztek, mintegy 500-an, ideig óráig Argosbamenek; a' köz emberek, mintegy 1200-an a' Nyugot Görög Országi táborhoz adatatnak. Ezek közzül sok elégedetlenek elszöktek és a' Hegyek közzé vették magokat, Negroponttal által ellenben, és ott latorkodnak. A' határszéli török strá'sáknak sok bajok van velek.

Az Orosz hadi hajók Ricord, Lazaro ff Contra-Admiralisok alatt hazatérnek, és Febr. 1 napján Aeginából

Málta felé megindultak. Az Orosz Hajós tisztek kevés napokkal elindulások előtt meglátogatták Athenét, a' hol őket a' Törökök nagy emberséggel fogadták és megvendégelték. — Az egész Orosz Hajós Seregből tsupán két Línea-hajó (a' Lafrére Champenoise Admiralis Heyden zászlóshajója, és a' Wladimir) és néhány Fregátok maradtak hátra egynehány kissebb Hajókkal. — Az Anglus Admiralis Malcolm szinte két hónap olta Porosban mulat. Admiralis Rigny Aeginában van.

A' Smyrnai Újság Jan. 9-kéről, egy hosszú tikkelyben azt igyekezik megmutatni, hogy Hertzeg Maurocordato, az, a' ki a' Görög Országi Thronusra termett férjfiu, és a' ki mind azon akadályokat meggyözné és terhes feltételeket bétöltené, mellyek a' jövedöbéli Görög Fejedelmet várják.

O r o s z O r s z á g.

Egy Tsászári Rendelés Febr. 22-kéről, a' Könyvszerzőknek jussairól ezt határozza: A' ki könyvet ír, vagy idegen nyelvekből fordít, annak míg él kirekesztő jussa vagyonmunkájával, mint igazán keresett sajátjával tetszése szerént tselekedni, kiadni vagy eladni. Ez a' jus, ha meghal, által mégyen Örököseire is, kik azt 25 esztendőig birják. A' Könyv író vagy fordítót senkinek sem szabad ezen jussában az által megtsonkítani, hogy engedelm nélkül a' töle készített munkát valaki újra kiadja vagy kinyomtassa — még akkor sem, ha annak más titulust adna, más Elöbeszédet, jegyzéseket, 's a' t. függesztene hozzá; külömben úgy büntettetik, mint majom-nyomtaló, az az: 1) megfizeti elsőben a' törvényes Kiadónak az okozott kárt, és az elárult példányoknak árát (számlálván azt az első

kiadásbeli ár szerént) tartozik által adni. 2) a' még el nem árult Példányok a' törvényes Irónak részére elfoglaltnak.

N é m e t O r s z á g.

Th or v a l d s e n a' híres Képfaragó Mart. 13-kán Münkhenből vissza indult Olasz Országba. Leuchtenberg Hertzegnek Sír- emléke, mellyet ő készített és maga hozott el Münchenbe, a' Sz. Mihály templomába immár bé vagyon helyheztetve és a' nézésre nagy számmal omló Közönség elragadtatással bámulja a' Képfaragásnak ezen remekjét.

A' Hamburgi Polgár Mesterek Bartels és Fricke Urak Márt. 8 kán az Újságlevelekben hirdették, hogy a' Német Országi Orvosoknak és Természet vizsgálóknak idei gyűlése a' jövő Septemberben Hamburgban fog tartatni.

F r a n t z i a O r s z á g.

A' Válasz-Felírás, mellyet a' Fő Rendek Házának nagy Küldöttsége Márt. 9-kén estvéli 8 órakor a' Királynak általnyújtott, és a' mellyet az Ország Cancellarius (mint Elölülője a' Fő Rendek Házának) Ő Fge előtt felolvasott, itt következik: „Felséges Urunk! Fgednek hű jobbagyai, Frantzia Orzágnak Nagyjai a' Thronusról kifolyó szózatokat tisztelettel és háládatossággal fogadták. — Örvendeznek a' Fged között és Szövetségesei között fenn álló Egyetértésen, melly Európa békességét megerősíti. — A' háború Keleten szerentsére elvégződött. A' diadalmasnak mérséklettsége megfelelt a' Hatalmasságok óhajtásának, hogy az Otoman birodalom megőriztessék és az Országoknak régi arányjai fenntartassanak. — Görög Ország feltámad tehát, hálá a' segítő kéznek, mellyet Fged nyújtott,

omladékaiból; független leszen a' Hatalmasságoknak, kik a' Jul. 6-diki Tractatust aláírták, oltalma alatt. A' Fejedelmnek, ki ezen Ország igazgatására hívatva vagyon, királyi páltzája elfogja háritani a' vissza vonásokat, mellyek azt lerongálhatnák; megerősíti Görög Orzágnak lépéseit az új életben, mellyet vészen, bele öntvén a' mozgásokba az Egységet, melly a' Monarchiának lételéhez tartozik. — Az Alkudozásoknak, mellyeket Fged, egyetértve Szövetségesével, a' Braganzai Ház Fejedelmének öszvebékéltetésére folytat, szerentsés sikere a' Félzigetnek nyugodalmát lábra fogná állítani, a' Surolódásokat, mellyek a' két Félöld kereskedési közösülésének ártalmasok, megfogná szüntetni; és — a' mi nem kevésbé kívánatos — a' törvényes Királyságra-következésnek alapjait meg fogná erősíteni. — Frantzia Orzágnak kintseivel böltsenlátólag bánván, és fijainak vérevel fösvénykedvén, késedelmezett Felséged elégtételt venni a' Barbarus Hatalmasságtól Zászlóján elkövetett megsértésért. Fged azt hiszi, hogy ez a' sértés büntetlen tovább nem maradhat, és nemes gondolkozásában az elégtételt a' képpen szándékozik venni, hogy az mind Frantzia Orzágnak közjavára, mind az egész Keresztyénségnek Interesszére gyümölszőző légyen. A' Nemzetek, kikből az (a' Keresztyénség) áll a' nemeslelkű szándéknak tetszéssel fognak adózni, és mi bizodalommal várjuk a' közléseket, mellyeket Fged jónak talál e' fontos tárgy felett, hozzánk tenni. — Az 1829-diki Jövedelemnek megkevesedése, bárha többre ment légyen is, mint a' menynyire a' Budget betsülte, kívánatosokká teszi a' Kíméléseket és új Segedelem kütöket; ezek nagyobb részént elő fognak jöhetni az Amortisatiot illető törvényből és a' Megfizető- vagy Kítszerelő - Pla-

numból; mellyeket Felséged nekünk hirdetett. Itt a' szempillantás valósággal, hogy a' közönséges terhek — az Adófizetők a' Capitalisták és a' Status háromszoros Intereszszéinek öszveegyztetésével — megkönnyíttessenek; a' nélkül, hogy valaha eltávozzunk a' tisztelettől mindegyiknek jussai eránt, és az Igaságnak azon Principiumaitól, mellyek a' Hitelt fundálják, és azt néhány esztendőök ólta olly magasan felemelték. Ezen jól kigondolt rendszabások által eszközöket fog Felséged találni, új áldozatok nélkül és rövid idő alatt, meggyőzésére azon költségeknél, mellyeket az erős Várakbeli dolgok, a' Kikötőkben végezni való munkák, az Országútnak javítása és a' Tsatornáknak elkészítése kívánnak. Mind ezen tárgyakra valódi figyelmetességünket fogjuk fordítani, a' mint kötelességünk parantsolja, hogy Felséged tzeljait gyámolítsuk, és Fgeddel az illy nagy és hasznos Operatiokra együtt munkálkodjunk. — Hasonló gondot fogunk fordítani azon törvényeknek megvisszálására, mellyeket Fged, a' Törvényszolgáltatásra az Igazgatásnak ágaira, és a' nyúgodalomra botsátott Vitézek sorsának megjobbítására nézve eleikbe akar mutattatni. E' rendszabások, mellyeket Fged készít az életét a' Királynak és Hazának oltalmazására szentelt Vitézek vénsége' napjainak megkönnyítésére, a' tábornak és minden polgároknak háládatosságát felfogják gerjeszteni. — Ha Felséged eleven örömet mutatja rajta, hogy a' szegénység az Országnak minden partjain és különösen Fgednek jó Páris Városában nagy lelkién gyámolittatott: minékünk gyönyörűségünk, Fgednek emlékezetébe hozni, — a' mit a' szerentsétlenek soha elnem felejtene, — hogy Fged maga és a' Fged Királyi familiája adta a' legelső és legnagyobb példait annak a' jóltévő-

ségnek, melly annyí sok szenvedéseket megenyhített. — Fged szívének legelső óhajtása Frantzia Országot boldognak és tekintetesnek látni, látni miképpen el Institutióival békességben. Így fog élni, Felséges Király; — mert mit is tehetnének valóban, a' gonosz sugallások Felségednek — az Institutióknak feltartására nézve — világosan kinyilatkoztatott akarata ellen? A' Monarchia, azoknak talpköve; Fged Koronájának jussai rendíthetetlenül maradnak mellettek; ezek a' Fged népe előtt éppen ollyan drágák, mint saját szabadságai. Az Institutiók, Fgednek oltalma alá helyhetve megerősítik a' kötelet, melly a' Frantziákat Felséged Thronusához és Dynastiájához kapcsolja. Frantzia Ország szintűgy nem akarja az Anarchiát, mint a' Király nem akarja a' Despotismust. — Ha vétkestörekedések akadályokat vetnének a' Fged Igazgatószékének eleibe: mindjárt megfognák azokat nemtsak a' Fő Rendek, a' Thronusnak és a' Chartanak örökségszerént való oltalmazói, hanem a' két Kamaráknak egyesített munkálódása, és a' Frantziák megmérhetetlenül nagyobb részének segítsége is győzni. Mert az, mindeneknek óhajtásában és Intereszszéjében vagyon, hogy a' Koronának szent Jussai sérthetetlenül megmaradjanak, és a' Nemzeti szabadságtól elválasztatlanul, Fednek Követőivé és a' mi késő Unokáinkra, a' mi bizodal munknak és szeretetünknek Örököseire, általmenjenek.

A' Király így felelt: „Uram! Ez a' gondolkozás, mellyet Frantzia Ország Fő Rendeinek nevében az Úr kifejeze, Elöttem annyival kellemetesebb, mivel azt bizonyítja Nékem, hogy a' Kamara az Én beszédemnek tellyes értelmét tökéletesen megértette és érzette. — Uraim! Én számot tartok magokra, valamint az Urak is számot tarthatnak az én rendíthetetlen állandóságomra; és gyönyörűség-

gel nem kételkedem rajta, hogy a' két Kamarák, a' mint az Urak reménységét adnak hozzá, egyesíteni fogják magokat Vélem, népeim boldogságának bátorságba helyheztetésére és megerősítésére." —

Ekkor mindjárt a' szokás szerént, ki neveztetett a' három Biztosság, u. m. 1) a' Válasz Felírásnak készítésére 2) az Esedezőleveleknek megvizsgálására (ez a' Biztosság tsak egy Hónapra neveztetik ki) 3) a' Számvetéssel járó munkáknak végezésére (Comptabilité — egész Esztendőre.)

Toulon Márt. 6-kán. Az Expeditionot illető munkáknak siettetésére új Parantsolat jött. Vice Admiralis Duperré Urat 15-dikre várjuk. Aprilis végére készen kell lenni az Expeditionnak. —

A' Gazette ezt írja: „Sok Portugalliai Kibujdostak, a' kik Párisban laktak, Marquis Palmella által a' Portugalliai Királyné nevében Londonba hívatattak. Egyszeriben el is utaztak, és onnét hihetően Terceirába mennek. Magalhaëns Úr, a' híres Portugalliai Orator, és Külső Minister az Oporto-i Junta alatt közöttök vagyon.

M a g y a r O r s z á g.

A' Posonyi Újságból, melly Mártz. 19-dikén költ ezeket közölhetjük. Magyar Óvár környékét és ahoz közel több helységeket a' Duna árja Mártz. 4 és 5-dikén elborította, 's azok lakosainak nagy részét rendkívül való pusztításival nagy inségre juttatta. Mart. 5-dikén egy lábnyival magasabban állott a' víz az elöntött helyeken, mint az 1809-diki nagy vízáradáskor. Tsak némelly Helye-

ket oltalmazhattak meg a' magasra töltött gátok: de a' M. Óvári polgárok Majorjaik; Bezenye, melly Rajka felé az országúton fekszik, és a' Szigetközben: Lucsán, Feketeerdő, Kálnok, Arak, 's több Helységek egészen vízben állottak. Lucsánból a' lakosoknak nagyobb része éjjel, és minden vagyonaiknak odahagyásával, 's magokat a' veszedelemnek kitéve apró tsónakokon tsak nagy bajjal verekedhetett által, a' sebes víz árján keresztül Óvárig, a' hol többnyire az Uraság épületeibe szállítottak, 's 's minetegy 200 ember itt találta maradást és élelmet az Uraság jótéteményéből, míg Mártz. 7-dikén, a' midőn a' víz apadni kezde többnyire vissza térhettek. Az áradásra következett fagy, nem engedte hogy Óvárból tsak a' Majorokhoz is lehetett volna menni, úgy hogy tsak 7—8-dikban láthaták a' sok szerentsétlenséget, melly azokban esett. Többet találtak ott 40 darab vízbe fúlادott marháknál, lovaknál, 's a' t. több épületek ledültek 's a' t. Kálnokban még több marha veszett el, 's a' házak vagy ledüledtek, vagy közel vannak az öszveomláshoz. Bezenyén 36 ház roskadt le 's mind lakhatatlanná lett. — A' mit ezen inségnek közepette még szerentsének mondhatni az, hogy a' lakosok, a' mennyire eddig tudhatni, mindenütt megmentették életeket, a' kik pedig veszedelemben forgottak és magokon nem segíthettek, szerentsésen megszabadítottak; mellyre a' Ns Vármegyének előre tett jó rendelései, valamint az Óvári Uradalmi tisztek 's a' polgárság is mindent megtettek, a' mia' szabadításra 's az inségre jutottaknak tápláltatásokra szükséges volt. Minden dítséretet érdemlő példáját adta a' jóltévő felebaráti szeretetnek e' részben mind az Óvári Polgárság, melly noha maga is sokat szenved-

dett e' tsapás alatt, mégis minden lehető segedelemmel volt a' Kálnoki lakosok nyomorúságának enyhítésében, mind az Uraság Tisztjeik, mind végre a' közel fekvő Uradalmi Helységek, a' mellyekből 1000 's több kenyér, sok mázsa hús, liszt, és főzelék szállított a' szerentsétlenek számokra, valamint pénzbeli segedelem is küldetett nékiek. —

Más felől a' Layta vizének kiáradása is nagy károkat tett. Ez t. i. fenekig befagyván 's árka hóval bétemetttven, most a' hónak hirtelen lett olvadása után rendkívül megáradt 's egészen új útat vett magának Hegyeshalom felé 's elborítván ott az Országútat, Levélnek (Kaltenstein), Szolnoknak, (Zanig) 's innen lefelé Szent Péteren keresztül a' Hanságnak vette folyását a' Ráptza vizébe. Félő, hogy a' szélesen kiterjedett áradás az őszi vetéseknek igen káros lehet.

Budáról, Mártz. 18 dikán. Nappal nálunk olvad; éjjel pedig fagy. A' Duna jege, addig a' hol a' híd szokott állani, még most is erősen áll, úgyhogy még 14-dikén sőt 15-dikén is reggel mérészettek rajta általjárni. A' rudas ferdőnél kezdve alább lefelé egy darabig tiszta a' Duna, és ott járnak rajta keresztül tsónakokon és kompokon. A' víz jóformán kezd apadni, 's lehet reményleni, hogy a' jég veszedelem nélkül takarodik el.

Komárommal általellenben Új Szőnynek nagyobb részét elhagyták a' lakosok, minthogy házaik vízben állanak. Átsnál szinte járhatatlan az út, így Neszmélynél is. Almástól kezdve a' térséget Szőny felé úgy elborította a' víz, hogy a' Postáknak kerengő útakon kell járni.

Tolnáról Martz. 11-dikén. A' Duna jege most is erősen áll, 's bátran le-

het rajta járni. A' víz folyvást árad és a' kiöntéstől 's nagy árviztől méltán lehet tartani. Paksnál éppen így van a' dolog; tsak hogy ott a' Duna már ki is öntött, de a' jég még Mártz. 14-dikén sem indult meg, valamint Adonynál, Ertsinél hasonlóképpen állott a' Duna jege még Mártz. 12-dikén. Rendkívül vastag lévén a' jég, a' Rátzkevi Szigetben fekvő Helységek lakosai, méltán rettegnék attól, hogy ha most megyen el, rendkívülvaló pusztítást tesz a' Szigetben.

Péterváradról azt írják Mártz. 14-dikén, hogy még akkor ott is állott a' Duna jege; de már nem lehetett rajta járni; a' víz kiáradt 's attól féltek, hogy a' városnak alsó részét minden órán elborítja.

J e l e n t é s.

Az alább megnevezett egy munkátskát ad ki német nyelven ezen tzím alatt: *Wiens Tage der Gefahr, und die Retter aus der Noth*, (Bétsnek veszedelem napjai, és Szabadítók az Inségből). Ezen munkátskára előfizetés nyittatott meg Gerold könyvárosnál a' Sz. István piatzon Nro 625, melly a' vízáradás által szerentsétlenné lett külsővárosi és falusi lakosok felsegéllesekre fordíttatik. Magában foglalja ez, hiteles kútfökből merített leírását, azon hallatlan vízáradásnak, melly Béts külső városaiban, — millyenek a' Leopoldváros, Jägerzeil, Roszau, Thury, Lichtenthal, Altham, Alser, Weiszgerber, Erdberg, és a' dunántúli lapályos térségen fekvő helységek, — szörnyű pusztításokat tett. Igazán le fogja írni mind azt, a' mit a' veszedelemben forgottaknak meg-

szabadításokra, a' legnagyobb inséget szenvedteknek felsegélésekre a' Felseges Tsászári Háznak Tagjai, a' Főrangú Nemesség, a' Katonaság, a' Tisztikarok; 's általjában a' Bétsiek munkás emberszerető emlékezetre méltót tettek. Kiadója Titt. Dr. Sartori Ferentz Ts. K. Kormányzéki Titoknok, a' Könyvizsgáló Fő Hivatalnak Igazgatója, több tudós Társaságoknak tagja 's a' t.

Az Újságlevelek tsak általjában közölhették ezen rendkívül való szomorú esetnek környülállásait, mellyeket most ezen Leírásnak Érdemes Kiadója annál igazábban telyesíthet, minthogy Felsegségi rendelésnél fogva, az Ő Felsege által kineveztetett Ts. K. Bíztoóság, melly a' vízáradásbeli ügyekkel foglalatoskodik, valamint a' Politziai Directio is, legbizonyosabb 's hiteles tudósításait közleni fogja a' Kiadóval.

A' mi a' Munkából Előfizetés útján vagy annak eladásából bėjő, mind a' vízáradás által nyomorúságra jutottaknak felsegélésekre fordíttatik. Annak tekintetéből, hogy a' hirtelen való segedelem nyujtás, kettős jótétemény az inségben lévőknek: a' Kiadó és a' Könyváros Urak előre is 1000 for. adtak által

Conv. pénzben a' Ts. K. Bíztoóságnak, hogy azon summa addigis, míg a' könyv kiadásából több gyűlne bé segedelemre fordíttassék.

A' Munka 10—12 árkusnyi lesz, 's legfeljebb is 8—10 hét mulva megjelen, két rajzolattal együtt, melly a' Leopoldvárosi és Roszauí vízáradást ábrázolja. Előfizetési ára szép nyomtató papírosra 1 f. Velinre 2 f. Conv. p. Ha 12 árkusnál többre telnek, akkor minden nyomtatott árkusért 5 Conv. kr. ral többet kell, annak általvételekor fizetni. A' Titt Előfizetők neveik a' Munka mellett kiadatnak, 's e' végre Neveiket tisztán leírva méltóztassanak békülden. Minden Könyvárosok elfogadhatják Austrián kívül az Előfizetést a' Munka kijöveteléig.

A' pénz folyamat Mártzius 22-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	103 1/2
Az 1820-béli sorsosok,	184 3/10
Az 1821-béli hasonlók,	140 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 66 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek — — for. ton,	
Conv. Pénzben.	

J e l e n t é s.

F. Tiszt. Dóczy Jó'sef Ur által készített Európa közönséges leírásának VII-dik Kötete elkészült. Ez Német Országból Saxoniát, Vürtembergét, Hannoverát és Borussiat foglalja magába. Az ára ezen Kötetnek 22 kr. Conv. pénzben; bekötve 26 kr. A' nyoltzadik Kötet is már sajtó alatt vagyon.

A' mai postával küldjük Trentsin Vármegye Mappáját tisztelt Olvasóink közül Azoknak, kik Újságaikat a' Budai, Pesti, Komáromi, és Szombathelyi Tsomókban veszik, posta petsét alatt.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 752.)